

POKROK ZÁPADU.

Weekly Edition

ENTERED AT THE POST OFFICE AT OMAHA, NEBRASKA, AS SECOND CLASS MATTER.

ČÍSLO XXIII. - ČÍSLO 13.

OMAHA, NEBRASKA, VE STŘEDU 11. ČERVENCE 1904

Printed at the P. O. Box 22, Omaha, Neb. Price 5c per copy. Sold by the P. O. Box 22, Omaha, Neb. Price 5c per copy.

DOŠLO K BOJI.

KRVAVÉ SRÁŽKY STÁVKÁŘU S VOJSKEM V CHICAGU NA DENNÍM PORÁDKU.

Deset osob usmrceno a osmačtyřicet poraněno.

CHICAGO V STAVU OBLEŽENÍ.

Situace na různých místech.

Stávka zřízenců železničních, o její přičině a rozměrech podrobnou zprávu minule jsme přinesli, a která roste dále, tak že skutečně záhy jsou, že cestou smírnou vyvolána již ani býti nemůže a že se z ní stávka veškerého železničního dělnictva, kteréž v zájmu unie zřízenců železničních prášku svou vlastní viděti musí. Jak jsme již oznámili, došlo v pondělí v Blue Island, Illinois, k jediným výtržnostem a jelikož při nich se ukázalo, že maršál spolkový a 200 příručí i šerif se svým útvarcem vůči stávkářům chicagským úplně bezmocnými jsou, proto vysláno k zjednatí pořádku z Fort Sheridan vojsko spolkové a je zaujato v Blue Island město 150 dělníků a jedno dělo, v Grand Crossing sto pěšáků, v Stock yards 60 pěšáků, 60 jezdců a jedno dělo v South Chicago 150 pěšáků a jedno dělo. Zároveň poslal guvernér de Blue Island druhý pluk armádní gardy. — V Californii stávkáři zorganizováni byli počátkem týdne tak důkladně, že ani jedině kolo na celém systému chicagském a na Pacific hnutí se nemohlo. V Los Angeles a Sacramento zájem stávkářů soustřeďoval a jelikož moc maršála spolkového dostatečnou býti se ukázala, povoláno spolkovým soudem k udržení pořádku vojsko a zároveň povolána do zbraně i milice státní. Téhož dne přibýlo vojsko spolkové Trinidad, Colo., kamž k ochra-
májetku železničního, přítomně d správu scudu spolkového útvarce, vysláno bylo. Z Ratan, M., došla odbora válečnému též dost o vojsko, neboť v celém státě nevypraven na systému vojska Fě po celý týden ani jediný stávkář a úřady vůči stávkářům jsou úplně bezmocnými. — V úterý ohlásil předseda unie železničních zřízenců, Debs, kterýž celou zprávu řídí, že do soboty mohla by stávka ukončena býti a sice na základě: Mezi společnostmi železničními a stávkáři musí přijíti k vyrovnání; všichni musí se starých podmínek do práce přijmouti a nikomu z nich ne-
úspěšnost ve stávce ve zlé skládáno býti. Mayor chicagský na základě tomtoto hleděl dosti ně-
žeho dorozumění se společnostmi podařilo se to ale na tak dale-
pouze u dráhy Chicago & North-
ster, kteráž v úterý k večeru ohlásila, že se zaměstnanci tvými dohodnuti došli a že ve středu a vypravování pravidelných vlaků počne. — V Sacramento došlo v úterý k vážné výtržnosti. Učiněn totiž pokus na vypravení vlaku z San Francisca, leč dav asi 3000 stávkářů tomu zabránil, při čemž maršál spolkový z vlaku stržen a učen. Téhož dne zadržán byl v

Bakersfield vlak, do Los Angeles, leč setnina vojska spolkového vznesl a kteráž vojsko dále se do-
stane, jest hádkou. — Několik společností železničních, jako Chi-
cago, Milwaukee & Saint Paul, Chicago & Rock Island a Southern Pacific ohlásily v úterý, že do konce stávky práci pro většinu zřízenců nemají a počítá se, že rozkazem tím přes 10,000 osob na čas práce zbaveno bylo. V Sioux City pokračováno i v úterý ve výtržnostech a práce zastavena i od strojevodců a topičů dráhy Chicago, Milwaukee & Saint Paul, tak že ani jediný vlak vypraven býti nemohl. Stávkáři obsadili všechna nádraží a nepřipustili ani, aby vůz poštovní na jiné koleje přešel byl a když o to maršál spolkový za pomoci četných příručích a šerifa se pokusil, byl zahnán a aby pro přítomnosti zabráněno bylo, vyřazeno několik vozů z kolejí a kolejni-
ce vytržány. Násilnostmi těmito přinucen byl guvernér k vyvolání jednoho pluku milice, kteráž nádraží obsadila a dalším násilnostem se strany stávkářů zabránila. V St. Louis se v úterý situace též přiosvětila, neboť zastavili práci všichni zřízenci v nákladních nádražích nakládaním a skládáním zboží zaměstnaní a jelikož obavy před výtržnostmi povstaly, povolán první pluk státní obrany do zbraně. — Středa sledovala situaci nejen nezměněnou k lepšímu, ba naopak na některých místech značně přiosvě-
něno, neboť stávkáři mistry postavili se i autoritě vojenské a pouze chladností velitelů důstojníků jest co děkovati, že ku krveprolití nedošlo. Tak v Sioux City uvítána byla milice při pokusu na vypuzení stávkářů z nádraží pravým deštěm kamení a kusů uhlí a při srážce se stávkáři velitelu poručíkovi hlavou kusem železa rozbita. Zároveň z rána zapálen železniční most přes řeku Floyd, čímž doprava po dráze Sioux City & Omaha úplně zastavena. Jelikož milice ukázala se býti slabou, vyvolán další pluk do zbraně a ostatní budou následovati, jakmile okolnosti vyžadovati toho budou. — V Sacramento, Cal., odepřely téhož dne dva pluky milice poslušnost a to následkem rozkazu, že do lidu střeliti nesmí. Milice povolána byla totiž k vyklizení nádraží, tak aby pod ochranou její vlak do San Francisca vypraven býti mohl, když však rozkaz k útoku dán byl, nehnul se z nich ani jediný a v několika minutách obrátili se celem v zad a odebrali se zpět do zbrojnice, další službu odepřevše. Učinili prý tak proto, an jim maršálem spolkovým zakázáno bylo zbraně použiti a holými rukama na dav několik tisíc osob čtáctví vrhnouti se nechtěli. Tento ústup milice zvýšil ještě smělost stávkářů a tato nabyla svého vrchole, když Garibaldiho garda veškeré své zbraně a zásoby střeliva stávkářům odevzdala. Téhož dne oznámeno, že několik set ozbrojených stávkářů z Dunsuir, Red Bluff a Redding jde soudruhům do Sacramento ku pomoci a proto snadno po příchodu vojska spolkového ku krvavé srážce dojíti může. — V Chicago panoval po celou středu klid a se strany stávkářů nečiněno ani jediný krok, jímž by výtržnosti nějaké způsobeny. Se strany společnosti pilně pracováno po celý den pod ochranou vojska spolkového na odklizování trosků, na jednotlivých místech na tratích nahromaděných, tak aby ve čtvrtek s pravidelným vypravováním vlaků počato býti mohlo. Vzpor tomuž se stávkáři klidně se chovali uznáno za nutno, posádku scástiti a

za tou přičinou další čtyry setniny pěchoty z Fort Leavenworth, Kans., do Chicago povolány. Předseda Debs prohlásil se o situaci následovně: "Prvá rána vypálená vojskem spolkovým na stávkáře bude znamením k válce občanské. Věřím tomu právě tak, jako věřím v úplné vítězství dělnictva. Krveprolití bude následovati a 90 procent lidu amerického postaví se proti zbytku 10 procent a já nechtěl bych v boji tomto státi proti lidu dělnímu a nechtěl bych státi mimo řád dělnictva, až boj tento bude vybojován." I ve čtvrtek zůstala situace nezměněnou k lepšímu, ještě spíše se přiosvětila, neboť na mnoha místech, kde vlaky dosud vypravovány, práce zastavena. V Chicago zároveň dokázáno, že vojsko spolkové není dosti silným k zamezení všech výtržností a zároveň že dráhám nic platným není, an vzor ochráně jim poskytovány, vlaky přec vypravovány býti nemohly, neboť nebylo tu nikoho, kdo by je řídil. Senace způsobena byla sáhodlouhým, skoro 2 tisíce slov čítajícím telegramem guvernéra Altgelda, zasláným prezidentovi Clevelandovi, v němž proti přítomnosti vojska spolkového v Chicagu se protestuje a okamžitě odvolání jeho se žádá. Guvernér v telegramu uvádí, že autorita státní jest úplně a to, veškerým výtržnostem zameziti a pořádek udržeti a vláda spolková požádána byla prý o zakročení osobami a korporacemi, kteréž zúmyslně autoritu státní ignorovaly a pravý stav věci tím zakryti chtěly. Není prý pravdy na tom, že by vypravování vlaků násilně překážky činěny byly a povoláním vojska železnice pouze zakryti chtěly, že skěby k řízení vlaků sehnati nemohou. Přítomnost vojska spolkového jest prý urážkou obyvatelstva celého státu, an tím se strany vlády spolkové jaksi na jevo se dává, že není schopno vlastní své záležitosti spravovati, aniž volným jest zákony své vlastní prováděti. Na telegram tento odpověděno prezidentem, že k vyslání vojska oprávněn jest ústavou, že učinil tak na žádost odboru poštovního a že tím nikterak autoritu státní ignorovati nechtěl. — Podobný protest zaslán byl téhož dne prezidentovi guvernérům coloradským. — Prvá příležitost k zakročení naskytla se vojsku ve čtvrtek odpoledne v Stock yards, kde pokus na vypravení prvního vlaku učiněn byl. Dav stávkářů za každou cenu chtěl tomu zabrániti, leč jakmile vojsko povel k útoku dán, přišel dav k rozumu a ustoupil. Vzpor různým překážkám jež v cestu kladeny, dospěl vlak až ku křižovatce Fort Wayne, kdež další cesta ale davem asi 10,000 osob čtáctvem zastavena a vlak z kolejí vyšlun. Odtud odtažen dav k 40. a Stewart ave., kdež signální věž zapálena. Další několik vozů železničních bylo v okolí onom z kolejí vyšlun a z přepráceno, k večeru pak několik vozů a hlídačských domků na 49 ulici zapáleno. A podobně násilnosti páchany i na místech jiných, jež vojskem chráněny nebyly. — Mayor Hopkins požádal, jmenem města Chicago, Pullmana, aby k předložení sporu soudu smřičímu svolil, an jest to nyní již jedinou cestou, kterouž dalším násilnostem a krveprolití přitřez učiněna býti může. Stávka zřízenců železničních vyvinula se tak, jak minule obavu jsme vyslovili, došlo totiž k násilnostem, jež povoláním vojska spolkového za následek měly. Stávkáři, svedeni jsouce svými vůdci, posta-

vili se i s vojskem spolkovým na odpor a následek toho byly četné a krvavé srážky vojska s milicí a lidem, z nichž, pokud známo, do pondělka 10 osob usmrceno a 48 jich poraněno, jakož i prohlášení stavu obležení nad celým Chicagem se strany vlády spolkové. Zároveň učiněno opatření, aby v Chicagu soustředěna byla taká síla vojenská, kteráž by dalším výtržnostem nemožnými učinila a klid zajistila, dokud by stávka tím neb oním způsobem urovnána nebyla.

Přáběh obrovské stávky v minulých dnech na jednotlivých místech byl následovným:

V Chicagu.

V pátek situace značnou měrou se zhoršila, neboť vzor ochráně vojenské nemohl býti ani jediný vlak vypraven a při jednom pokusu došlo ku srážce, v kteréž deset osob okamžitě usmrceno a značně jich poraněno. Nesčetné vozů železničních bylo zpřevráceno, tak že doprava úplně zamezena, několik set vozů železničních spáleno a za mnoho set tisíc dolarů majetku zničeno. Vábec dosáhly výtržnosti dne onoho takého stupně, že plnou měrou vážnost situace poznána, tak že úřady městské, státní i spolkové seznaly, že pouze společným zakročením a napnutím všech sil udržení mobu na uzdě možným bude. Policie městská rozmnožena na 3300 mužů, guvernérem povolány do zbraně další dvě brigády illinoisské národní gardy a odbor válečný učinil kroky, aby v čase co nejkratším co největší síla vojska do Chicago stáhnuta byla, mimo čehož, v pádu nejvyšší potřeby, odhodlán jest prezident Cleveland použiti svého práva a vyvolati do zbraně milicii new-yorskou a pennsylvanskou. Stávkáři činili co mohli, by vypravování vlaků zamezili a neváhali ani dost málo, i těch nejkrajnějších prostředků k tomu použiti. Železniční káry byly z kolejí vyšinovány, výhybky vytrhávány a věže pro výhybkáře spalovány, ba dokonce učiněn i pokus na vypálení obrovských jatek Armourových. Znamená poplašná byla tak četnými, že hasiči nevěděli ani, kam dříve se vrhnouti a k dovršení zmatku aby seznáno, že stávkáři dráhy požárního i policejního systému přeřezávají počali. — K prvnímu krveprolití došlo v Kensington, kdež kolem 10. hodiny stávkáři shromažďovali se počli a různé násilnosti páchatí započali. Maršál se 150 příručími činil vše možné, aby násilnostem zamezil, byl ale bezmocným, neboť záhy dav na více jak 1000 hlav vzrostl. Po 10. hodině přijel tam mléčný vlak dráhy Illinois Pacific a též byl zastaven, parostroj odepnut a vozy zpřevráceny, načež parostrojem se i mlé odjeto, a po puštění páry tento směrem k troskám puštěn, čímž spousta dovršena. Stávkáři nad tímto "vítězstvím" počínali si jako štělní a když maršál pokus na zahnání jich z nádraží učinil, přivítání byli příručí jeho deštěm kamení a spojky železničních, následkem čehož dal maršál povel ku střelbě. Několik stávkářů kleslo, leč ostatní nebyli tím odstrašení a učinili útok na úředníky a z nádraží je zahnali, načež v dle spousty pokračovali. Mrtví a ranění byli od stávkářů odnešeni, dříve než policie na místo se dostavila. — O 2:30 hodině odpolední učiněn stávkáři útok na 43. a Ash ulicích na vlak Baltimore & Ohio, kterýž několika příručími maršála strážěn byl a přivítání byli deštěm kulek, na kterýž se strany stávkářů podobně odpověděno a tito konečně k ústupu přinuceni. Pokud známo, byli čtyři stávkáři zastře-

ni a několik jich poraněno. — V Bernside bylo 30 nákladních vozů Illinois Central dráhy téhož dne spáleno. V Stock Yards řádil mob téměř po celý den a "bavil" se vyšinováním a pálením vozů, strháváním věží výhybkářů a podobně a ustupoval jedině tenkrát, když vojsko zakročilo. Veškerý pokus na vypravení vlaků nákladních tu zastaveny, neboť seznáno, že moc vojenská jest příliš slabou, než aby vlakům tím náležitou ochranu poskytnouti mohla. — Jak již uvedeno, způsobeny mobem největší škody pálením železničních vozů a největší škoda v oboru tom působena snad dráze Panhandle, kteráž způsobem tím téměř 2000 nákladních vozů, na tratích mezi 55. a 63. ulicí stojících, ztratila. Nádraží nákladní dráhy Grand Trunk v Elston podobně spáleno a 500 vozů nákladních tu zničeno. V Hyde Park podobně značný počet kár spálen. Celkem odhaduje se, že jedině za pátek způsobeno od stávkářů za více jak \$1,500,000 škody. — Předseda unie železničních zřízenců vydal toho dne proklamaci ku stávkářům, v níž varuje je, aby žádných násilností se nedopouštěli a naopak, aby úřadům v udržování pořádku nápomocnými byli. Guvernér Altgeld zaslal znovu protest prezidentovi proti přítomnosti vojska spolkového v Chicagu, dostalo se mu ale odpovědi, že prezident jest si svého práva jist a že bude lépe, když rokování o tom, zda právo k tomu měl, do té doby se ponechá, až výtržnostem konec učiněn bude.

Téhož dne odbývána byla porada předsedů všech městních organizací dělnických o tom, zda záhodno by bylo veškeré organizované dělnictvo na stávku vyvolati a tím stávkářům k vítězství dopomoci a zvolen třídenní výbor, jemuž v záležitosti té plná moc dána.

V sobotu v násilnostech pokračováno a během dne, následkem rozkazu generála Milese, dle něhož v pádu odporu se strany stávkářů střelných zbraní použito býti má, došlo mezi stávkáři a národní gardou ku krvavé srážce, během kteréž jedna osoba usmrcena a značně jiných poraněno. Počet raněných a po případe i mrtvých, snad nikdy zjištěn nebude, neboť mnoho těl bylo od stávkářů odvečeno, dříve než policie tomu zabráněno býti mohlo. Dle zprávy policejní byl jeden stávkář usmrcen a 12 jich raněno; též i jeden poručík gardy těžce poraněn. Mezi raněnými nalézají se čtyři Poláci. Poranění jsou vesměs nebezpečná. Srážka udála se na křižovatce 49. a Grand Trunk dráhy, kdež hned z rána velký dav stávkářů se shromáždil a dliny dráhy Grand Trunk zapáliti hrozil. Jelikož policie bezmocnou tu byla, povolána na místo milicie a také "mob" až na 50. ulici zatlačila. Zde započali stávkáři převrhovati nákladní vozy a vytrhávati tratě a když milice za nimi povolána, vrhnul se nový dav, přes 8,000 osob čtáctvem, znovu na 49. ulici, a jeden parostroj z kolejí tu vyšlun a jiné překážky na koleje nahromadil. Milice darmo se namáhala, aby pořádek zjednala, leč vše bylo marným, ba naopak, dav stával se stále divo-
čejším a konečně sám útok započal. Poručík zasažen byl do hlavy dvěma kameny, tak že v bezvědomí k zemi klesnul a kapitán, vida, že situace stává se povážlivou, dal znamení k útoku bodákem, při čemž stávkář, jménem Burke, prodobnut a mrtev k zemi se skácel. Dav couvnul v okamžiku ale vrhnul se zpět a též i ně-